

A 1871/välfärd

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus pohjoismaisesta rokotetuotannosta

Ehdotus

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että Pohjoismaiden hallitukset varmistavat pohjoismaisen rokotetutkimuksen rahoituksen.

että Pohjoismaiden hallitukset käynnistävät pohjoismaisen rokotetuotantoyhteistyön.

että Pohjoismaiden hallitukset toimivat aktiivisesti monenkeskisessä työssä estääkseen sen, että patenttirajoitukset sekä tiedonsiirron ja tekniikan puute jarruttavat pandemioiden nopeaa ja kustannustehokasta torjuntaa.

Taustaa

Pohjoismainen rokotetuotanto

Koronaviruksen aiheuttama maailmanlaajuinen pandemia on osoittanut, miten nopeasti virukset voivat levitä laajalle ja aiheuttaa vakavia seurauksia maailmassa, joka on yhä tiheämmin asuttu ja yhteen nivoutunut. Covid-19 levisi eri puolille maailmaa vain muutamassa kuukaudessa, ja koronapandemia tuskin on viimeinen maailmanlaajuinen pandemia elinaikanamme.

Terveystemme riippuu nyt globaaleista tuotantoketjuista ja monikansallisten yritysten monimutkaisista ja salaisista sopimuksista. Vaikka koronavirusta vastaan kehitettiin nopeasti monta rokotetta, niiden toimitukset ovat olleet epäluotettavia ja globaaliin tarpeeseen nähden riittämättömiä. Rokotteiden saatavuus kriisitilanteissa on turvattu paremmin. Paras tapa **nykyisen kansainvälisen rokoteyhteistyön lisäksi** on käynnistää pohjoismainen yhteistyö rokotetuotannon aloittamiseksi sekä vahvistaa maiden rokotetutkimukseen ja -kehitykseen myöntämää rahoitusta.

Pohjoismaissa on jo runsaasti osaamista rokotetutkimuksen alalla. Suomessa kehitetään kahta lupaavaa koronarokotetta, joista toista jo testataan. Tutkimuksen edistämiseksi ja nopeuttamiseksi ja rokotteen kehittämiseksi tarvitaan yhä enemmän rahoitusta, jonka on jatkuttava myös silloin, kun rokotteilla ei ole akuuttia tarvetta. On varmistettava, että julkisin varoin kehitetyn rokotteen tulot eivät kerrytä yksityistä voittoa vaan että ne investoidaan uudelleen julkiselle puolelle.

Pohjolan asukkaiden terveys varmistetaan parhaiten käynnistämällä pohjoismainen rokotetuotanto, jonka avulla voidaan valmistaa sekä lisenssisopimuksilla Pohjolan ulkopuolella kehitettyjä rokotteita että pohjoismaisen tutkimuksen avulla kehitettyjä rokotteita.

Rokotteiden jakelu on osoittautunut yhdeksi aikamme suurimmista oikeudenmukaisuuskysymyksistä. Yhteispohjoismaisen rokotetuotannon tavoitteena tulee olla paitsi Pohjolan asukkaiden terveyden turvaaminen myös rokotteiden tasainen jakautuminen maailmanlaajuisesti. Rokotteiden, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden saatavuus on turvattava pieni- ja keskituloisille maille, joilla ei ole rikkaiden maiden taloudellisia resursseja ja rokotehankintojen esisopimuksia taistelussa globaaleja pandemioita vastaan.

Tanskan päätös rokoteyhteistyön käynnistämisestä Israelin kanssa sen sijaan että panostettaisiin pohjoismaiseen rokotetuotantoon vie väärään suuntaan, varsinkin kun Israel kieltäytyy rokottamasta miehitetyn Palestiinan asukkaita. Pohjoismaiden on pyrittävä edistämään globaalia oikeudenmukaisuutta myös kriisiaikoina sen sijaan että ne asettaisivat oman maan asukkaat jonon kärkeen. Pohjoismaiden on toimitava aktiivisesti monenkeskisessä työssä sen estämiseksi, että patenttirajoitukset sekä tiedonsiirron ja tekniikan puute jarruttavat pandemioiden nopeaa ja kustannustehokasta torjuntaa.

Ajatus pohjoismaisesta rokotetuotannosta ei ole uusi. Vasemmistopuolueet ovat monissa Pohjoismaissa tuoneet esille oman rokotetuotannon tarpeen jo useita vuosia ennen pandemiaa. Pohjoismaiden ministerineuvosto keskusteli pohjoismaisesta rokotetuotannosta jo vuonna 2006. Vuoden jatkunut pandemia on osoittanut, että rokotetuotannon tarve on akuutti ja suuri. Pohjoismaiden on kannettava vastuunsa sekä asukkaidensa että globaalien yhteisön puolesta.

Pohjolassa 25. maaliskuuta 2021

Christian Juhl (Ø)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Høgne Hoydal (T)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Veronika Honkasalo (vas.)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)